

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบัน เป็นที่ยอมรับกันแล้วว่า ความเจริญก้าวหน้าของบ้านเมืองขึ้นอยู่กับการศึกษาของคนในบ้านเมืองนั้น เพราะการศึกษาช่วยให้คนอ่านออก เขียนได้ มีความรู้ความก้าวหน้าทางวิทยาการและเทคโนโลยี อันนำไปสู่ความเจริญทางวัตถุต่าง ๆ นอกจากนี้ การศึกษายังช่วยฝึกฝนอบรมบุคคลให้ เป็นคนรู้จักชวนชวาทหาความรู้และประสบการณ์อัน เป็นประโยชน์ ตลอดจนสามารถปรับตนให้เหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจและสังคมที่บ้านเมืองต้องการ แต่การศึกษาจะมีคุณภาพที่ ช่วยเตรียมคนและสร้างคนตามที่บ้าน เมืองต้องการดังกล่าวได้ ก็ต้องอาศัยครู เป็นกำลังสำคัญในการช่วยสั่งสอนอบรมให้ความรู้แก่เยาวชน ซึ่งจะเป็นกำลังสำคัญของชาติ บ้านเมืองต่อไป จึงเห็นได้ว่า ครูเป็นผู้มีบทบาทและหน้าที่อันสำคัญยิ่งต่อการจัดการศึกษาของชาติ วิทยาลัยครูในฐานะ เป็นสถาบันหนึ่งที่ทำหน้าที่ผลิตครูโดยตรง และรับผิดชอบผลิตครูส่วนใหญ่เพื่อสนองความต้องการของประเทศ¹ จึงจำเป็นต้องปรับปรุงการผลิตครูให้มีประสิทธิภาพ เพื่อให้ได้ครูที่มีคุณภาพสูง สามารถช่วยในการจัดการศึกษาของชาติบรรลุตามจุดหมายที่วางไว้

ในการปรับปรุงคุณภาพการผลิตครูนั้น สิ่งหนึ่งที่ควรคำนึงถึงคือ การปรับปรุงในด้านการวัดผลการศึกษา เพราะการวัดผลหรือการสอบ เป็นเครื่องมือสำหรับชี้บอกคุณภาพของการศึกษาที่สำคัญ ถ้าการวัดผลบกพร่องก็จะทำให้การพัฒนาทางการศึกษากพร่องไปด้วย² การ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

¹บุญถิ่น อัตถากร และ รัตนา ตันบุญเต็ก, การเตรียมครู (พระนคร: กรมการฝึกหัดครู, 2513), หน้า 8.

²เทียนใจ เศรษฐสุตโก, เอกสารประกอบคำบรรยายวิชา Educational Evaluation, คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง, ปีการศึกษา 2517.

วัดผลในวิทยาลัยครูต่าง ๆ นั้น เครื่องมือส่วนใหญ่ที่ใช้กันอยู่คือ การสอบข้อเขียน โดยใช้แบบสอบซึ่งอาจารย์ผู้สอนเป็นผู้สร้างขึ้น แต่แบบสอบเหล่านี้ส่วนใหญ่มุ่งขาดการวิเคราะห์ และตรวจสอบว่าสามารถวัดผลได้ถูกต้องหรือไม่ และมีลักษณะตรงตามลักษณะของแบบสอบที่ดีเพียงไร เพราะในการพิจารณาลักษณะของแบบสอบนั้นจะต้องกระทำอย่างละเอียดถี่ถ้วน จะดูอย่างผิวเผินไม่ได้ ผู้วิจัยจึงเห็นสมควรที่จะมีการวิเคราะห์แบบสอบที่ใช้วัดผลในวิทยาลัยครูต่าง ๆ เพื่อตรวจสอบลักษณะของแบบสอบว่ามีข้อสอบข้อใดที่ดีหรือไม่ดีอย่างไร อันจะเป็นแนวทางในการปรับปรุงแบบสอบนั้นต่อไป และยังเป็นแนวทางให้ครูอาจารย์สามารถสร้างแบบสอบได้เร็วและดีขึ้นเรื่อย ๆ อีกด้วย ดังนั้น ในฐานะที่ผู้วิจัยเป็นผู้สอนในหมวดวิชาการศึกษา วิทยาลัยครูเพชรบุรี จึงได้นำแบบสอบวิชาการศึกษา ในหลักสูตรวิชาพัฒนาการเด็ก และวิชาหลักการสอน ระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา ของหมวดวิชาการศึกษา วิทยาลัยครูเพชรบุรี มาทำการวิเคราะห์เป็นรายข้อพร้อมตัวเลือก เพื่อเลือกข้อสอบที่ดีเก็บไว้ใช้ ส่วนข้อไม่ดีก็จะได้ปรับปรุงแก้ไขต่อไป ทั้งนี้ เพื่อให้ผลการวิเคราะห์เป็นแนวทางในการปรับปรุงและสร้างแบบสอบที่มีมาตรฐานและมีคุณภาพดีต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบแต่ละข้อโดยการวิเคราะห์รายข้อ (Item Analysis) ของแบบสอบผลสัมฤทธิ์วิชาการศึกษา ในหลักสูตรวิชาพัฒนาการเด็ก และวิชาหลักการสอนที่ใช้ทดสอบนักศึกษาครู ระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา วิทยาลัยครูเพชรบุรี โดยหาค่าสถิติดังนี้

1.1 อำนาจจำแนก (Power of Discrimination) ของข้อสอบแต่ละข้อพร้อมตัวเลือก

1.2 ระดับความยาก (Degree of Difficulty) ของข้อสอบแต่ละข้อพร้อมตัวเลือก

2. เพื่อหาความเที่ยง (Reliability) และความตรงตามทำนาย (Predictive Validity) ของแบบสอบ

ขอบเขตของการวิจัย

1. แบบสอบที่นำมาวิเคราะห์เป็นแบบสอบผลสัมฤทธิ์วิชาการศึกษาของหมวดวิชาการศึกษา วิทยาลัยครูเพชรบุรี รวม 2 วิชา คือ วิชาพัฒนาการเด็ก และวิชาหลักการสอน
2. ข้อมูล คือคะแนนที่ได้จากคะแนนการสอบวิชาพัฒนาการเด็ก และวิชาหลักการสอนของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา ชั้นปีที่ 1 ที่เรียนวิชาการศึกษาทั้ง 2 วิชาี้ในภาคปลาย ปีการศึกษา 2517 โดยผู้สอนเป็นผู้ตรวจให้คะแนนเอง
3. ในการวิจัยจะไม่นำความแตกต่างในด้าน เพศ อายุ ความแตกต่างในทางสังคมของผู้สอบเขามาเกี่ยวข้อง

ขอตกลงเบื้องต้น

1. คะแนนที่ได้จากการสอบ ถือว่าได้จากกรณีที่ผู้สอบทุกคนตั้งใจทำแบบสอบอย่างเต็มความสามารถ จึงมีความเชื่อถือได้
2. สภาพทางร่างกาย อารมณ์ เวลาที่สอบ เช่น ตอนเช้าหรือบ่าย ไม่มีอิทธิพลต่อความสามารถของผู้สอบ

ความไม่สมบูรณ์ของการวิจัย

เนื่องจากในการวิจัยใช้ตัวอย่างประชากรที่เรียนวิชาพัฒนาการเด็ก และวิชาหลักการสอนเฉพาะภาคปลายปีการศึกษา 2517 เท่านั้น ส่วนนักศึกษาที่เรียนวิชาทั้งสองนี้ในภาคต้นและภาคกลาง ปีการศึกษา 2517 ไม่ได้นำมาเป็นประชากรในการวิจัยด้วย ดังนั้น นักศึกษากลุ่มที่นำมาเป็นตัวอย่างประชากร จึงอาจไม่เป็นตัวแทนที่ดีของนักศึกษาครูชั้นปีที่ 1 ทั้งหมดที่เรียนวิชาการศึกษาทั้งสองวิชานี้

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบผลสัมฤทธิ์วิชาการศึกษา หมายถึง แบบสอบวิชาพัฒนาการเด็ก และแบบสอบวิชาหลักการสอน ซึ่งผู้สอน เป็นผู้สร้าง ขึ้นเอง สำหรับสอบนักศึกษาครูที่เรียนวิชาทั้งสองนี้

นักศึกษาครู หมายถึง นักศึกษาชั้นปีที่ 1 ในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา วิทยาลัยครูเพชรบุรี ที่เรียนวิชาพัฒนาการเด็ก และวิชาหลักการสอน ในภาคปลาย ปีการศึกษา 2517

คะแนนเฉลี่ย หมายถึง คะแนนการเรียนตลอดปีการศึกษา 2517 ของนักศึกษาครูที่เรียนวิชาพัฒนาการเด็ก และวิชาหลักการสอนในภาคปลาย ปีการศึกษา 2517

ระดับความยาก หมายถึง จำนวน เปอร์เซนต์หรือสัดส่วนของผู้สอบที่ตอบคำถามข้อนั้นถูก ถ้าผู้สอบตอบถูกมากแสดงว่าข้อสอบนั้นง่าย ถ้าผู้สอบตอบถูกน้อย แสดงว่าข้อสอบนั้นยาก ค่าระดับความยากที่อยู่ในเกณฑ์คืออยู่ระหว่าง 20% ถึง 80%

อำนาจจำแนก หมายถึง ความสามารถของข้อสอบแต่ละข้อที่แบ่งผู้สอบออกเป็นสองกลุ่ม คือกลุ่มเก่งกับกลุ่มอ่อน ค่าอำนาจจำแนกที่อยู่ในเกณฑ์มีค่าตั้งแต่ $+0.20$ ขึ้นไป

ตัวเลือก หมายถึง คำตอบที่กำหนดขึ้นหลายคำตอบ โดยมีทั้งคำตอบที่ถูกและผิด เพื่อให้ผู้สอบ เลือกคำตอบที่ถูกที่สุด เพียงตัวเดียว จากคำตอบทั้งหมดในข้อนั้น

ตัวลวง หมายถึง คำตอบที่ไม่ใช่คำตอบที่ถูก แต่เขียนขึ้นให้ใกล้เคียงกับคำตอบที่ถูก เพื่อลวงผู้สอบที่ไม่มีความรู้ให้ เลือกคำตอบนั้น

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย